

Hebreeën 11: 17-19: Het offer van Izaak - In de diepte.

Orde van dienst:

Welkom

Opwekking 803 Vol ontzag

Opwekking 807 God van licht

Votum en zegengroet

Psalm 146: 1, 4

Gebed

Kinderen: Vertrouwen. (Filmpje: Vertrouw je de koorddanser?)

Psalm 46: 4

Lezen: Genesis 22: 1-19

Psalm 25: 4, 6

Tekst: Hebreeën 11: 17-19

Preek

Sela Alles voor Hem

Psalmproject psalm 1

Wet:

Psalmproject psalm 86

Gebed:

Collecte

Psalm 150a Geprezen zij God

Zegen.

Kinderen: vertrouwen. Filmpje "Vertrouw je de koordanseer?". (Op: www.Opkijken.nl)

Inleiding op de Schriftlezing:

We lezen vanmorgen Genesis 22.

Een mooi én gruwelijk verhaal over een vader, die zijn eigen zoon moet doden en offeren.

Voor mij is deze geschiedenis het antwoord op wel duizend vragen geworden.

Vragen over God.

Niet eens zozeer de vraag of er wel een God bestaat.

Maar vooral de vraag of deze God wel goed is. Betrouwbaar.

Als mijn kind gevaar loopt, als het de weg wil oversteken of in het water raakt, dan zal ik als vader er alles, maar dan ook alles aan doen om mijn kind te beschermen. Ik wil niet dat mijn kind pijn heeft of beschadigd raakt.

Maar kijk eens om je heen!

Alleen al de aardbevingen en de tsunami op Sulawesi in Indonesië. Honderden doden. Angst.

Een moeder, die het uitschreeuwt, omdat haar dochtertje maar niet wordt teruggevonden.

Ik zie rapportages over het Dark Net op Internet, waar kinderporno rondgaat en verspreid wordt. Ik zie een vrouw voor het leven beschadigd.

Gisteren stond er een artikel in de krant over een vluchtelingenkamp op het eiland Lesbos. Dia 6.

Het kamp heet "Moria". Elke dag komen er vluchtelingen bij. Er heerst chaos. Geweld. Honger.

Ziekte. Aanrandingen. Wanhoop. Er zijn zelfs kinderen, die een eind aan hun leven maken.

Ik lees in de Bijbel over de zondvloed. Over het geweld in het Oude Testament. Ik lees over het bestaan van een hel. Maar als je nu nooit van God of Jezus hebt gehoord?

Als je in Afghanistan al in een hel leeft?

Kan ik deze God wel vertrouwen? Heeft God ook een donkere kant? Is hij wel een Vader?

Genesis 22 heeft me geholpen en tot rust gebracht. Dit mooie én gruwelijke verhaal.

Preek:

"Abraham!"

"Hier ben ik, Here!"

"Abraham, neem je zoon, je enige zoon, die je zo lief hebt, Izaak, en ga op pad naar het land Moria en offer hem daar tot een brandoffer.....".

Een brandoffer. Er mag niets van overblijven.

Wàt een bevel van God!?

Ik sprak iemand, die erg kwaad werd toen hij dit verhaal las: "Wat is dat voor een God, die zo'n wreed spel speelt met menselijke gevoelens?!", zei hij.

"Hoe durft Hij een vader te vragen zijn eigen zoon te slachten en te verbranden?! En hem ook nog eens drie dagen in hartverscheurende onzekerheid te laten."

Een wreed spel. Dat lijkt het inderdaad. Vooral als je kijkt naar de jaren daarvoor. Dat zijn jaren waarin God heel goed is voor Abraham. Hij roept Hem, heeft Abraham lief, spreekt met hem en deelt diepe geheimen met Abraham. Hij geeft Abraham en zijn vrouw Sarah een kind, een zoon. Een kindje, waar ze jaren naar hebben uitgezien, verlangd.

En de HERE had beloofd, dat door deze zoon, Izaak, Abraham duizenden kindskinderen zou krijgen. Een heel volk. Over heel de aarde. Wàt een belofte! Wat was God goed.

En dan opeens lijkt God zo anders, zo wreed: "Abraham!".

"Hier ben ik HERE".

"Offer je zoon tot een brandoffer, Abraham".

Weet u wat in het verhaal zo opvalt, ik heb het wel een paar keer gelezen, maar: Abraham wordt niet kwaad! Abraham wordt niet kwaad. Geen spoor van opstandigheid of twijfel.

Nergens: "Ja, maar, HERE, hoe kan dat nou? U kunt mijn zoon toch niet van mij afnemen. Hij is mijn enige zoon en ik houd zoveel van hem!

En wat bent u nu voor God? U was toch zo anders dan al die goden waar ik eerst voor knielde? Die vragen kinderoffers. Bent u dan ook zo?

En daarbij HERE: U heeft toch zelf heel nadrukkelijk beloofd, dat dat volk, die zegen, dat land, dat dat door Izaak moest zijn. En moet ik hém nu dan doden?"

Niets van dit alles: Abraham wordt niet kwaad.

Hij staat 's morgens vroeg op, maakt hout klaar voor het offer, neemt twee knechten en Izaak mee, en gaat op weg.

Op weg naar het land Moria.

Dia 7

Een reis van drie dagen. Drie lange dagen.

Dia 8

Waarom zo lang en zo ver weg?

Kon Abraham geen altaar bij Beerseba bouwen. Dicht bij huis?

Is God zo wreed, dat Hij de weg met opzet martelend lang maakt?

Want dat moet voor Abraham toch een marteling geweest zijn!?

Stel je voor: drie dagen op weg met je zoon naast je. Izaak.

Die je moet gaan doden.

"Moet je eens zien hoe sterk hij al is, mijn jongen. Hoe hij naast mij loopt. Wat is hij mooi.

Wat hebben we vaak samen naar de sterren gekeken. Ergens op een kleine heuvel buiten het tentenkamp.

"Kun je ze tellen, mijn zoon, al die sterren?"

"Oh, nee, vader, het zijn er zoveel. Veel te veel. En het lijkt wel of er steeds een bij komt.

Hoe langer je kijkt. Kunt u ze tellen, vader?"

"Oh, nee, ik ook niet. Maar de HERE, de Almachtige, heeft beloofd, dat wij evenveel kinderen zullen krijgen als er sterren aan de hemel staan."

Waarom drie lange dagen?

Dia 9

Omdat het een echte beproeving moest zijn. Zo begint deze geschiedenis ook: God wilde Abraham op de proef stellen.

En dat gebeurde: een beproeving tot op de bodem van Abraham's leven.
Met als inzet de vraag: Vertrouwt Abraham echt op zijn God of niet? Legt hij alles in Zijn hand of niet. Zelfs zijn zoon, zijn toekomst?
Drie dagen: want Abrahams beslissing mocht geen opwelling zijn. Hij moest erover nadenken, alles overwegen. Drie lange dagen.

Ik zei al, dat je nergens leest, dat Abraham kwaad wordt of opstandig of twijfelt. Integendeel: het ziet er allemaal heel besloten uit. Hij staat vroeg op, maakt alles klaar en gaat op weg. Geen aarzeling. En als ze in het land Moria zijn, op de berg, dan gaat Abraham verder: hij bouwt een altaar, legt het hout erop, bindt Izaak en legt zijn zoon, zijn liefste bezit, op het altaar. Hij pakt zijn mes om Izaak te doden.....
Zo groot is Abrahams geloof in God. Hij vertrouwt Hem tot op de bodem van zijn leven.

In Hebreeën 11 hebben we iets gelezen, dat niet in Genesis 22 staat, maar wat ons **Dia 10** een kleine inkijk geeft in Abrahams gedachtewereld.

Daar lasen we dit: "Hij dacht bij zichzelf, dat het voor God mogelijk moest zijn om Izaak zelfs uit de dood op te wekken".

Geen twijfel, geen opstandige vragen, maar een geloof in God, dat nog dieper gaat dan de bodem van Abrahams bestaan: hij geloofde, dat God Izaak zou kunnen laten opstaan uit de dood.

Wij weten, dat God dat kan.

In de Bijbel lees je daar over, dat God doden opwekt.

Het dochtertje van Jäirus, Jezus zelf.

Maar waar haalde Abraham die zekerheid vandaan?

Misschien omdat hij lang naar de sterren gekeken heeft en vol ontzag raakte van de enorme macht van de Almachtige?

Of misschien vooral, omdat hij diep onder de indruk was van de geboorte van zijn eigen zoon, Izaak? Geboren uit een onvruchtbare oude vrouw, Sarah, en een oude man, Abraham. Was die geboorte zelf al niet een opstanding uit de dood?

Kort gezegd: Abraham had het gedaan!

Abraham wordt in de Bijbel de "vader van alle gelovigen genoemd". Dat betekent, dat alle mensen, die in God geloven, kinderen van Abraham zijn. Het betekent ook, dat wanneer je wilt weten wat geloven is, dat je dan naar Abraham moet kijken.
Hij is een voorbeeld voor ons.

Misschien schrikt u daarvan, als ik dit zo zeg.

Is dit voorbeeld niet veel te hoog? Wie is er nu zo zeker van God?

Wij hebben zoveel vragen. Twijfels.

Voorals als we op de bodem van ons leven geraakt zijn en we echt aan de grond zitten.

Als we ongeneeslijk ziek zijn. Als we onze man of vrouw verliezen en eenzaam achterblijven.

Terwijl we zo voor genezing hebben gebeden. Als we een kind verliezen of er juist geen krijgen. Als ons leven zo anders gaat dan we dachten.

Vragen, twijfels, verdriet.

Ja, dan lijkt zo'n Abraham inderdaad iemand uit een andere wereld. Hoe kon hij zo'n vertrouwen opbrengen? Zou ik mijn kind opofferen?

Als u dat denkt, moet u dit bedenken: Abraham was hier ook niet in één keer aan toe.

De HERE heeft Abrahams vertrouwen laten groeien. Stap voor stap.

De HERE wil ons door Abraham leren hoe diep zijn genade is.

Hij wil ons door Abraham leren wat vertrouwen is.

Vertrouwen moet blijkbaar dieper reiken, dan alleen dit aardse leven.

Dat je op God vertrouwt, terwijl je tegelijk zoveel kwaad om je heen ziet en je afvraagt: waar is God? Is hij wel goed? Is hij wel een vader? Wie is Hij eigenlijk?

Want dat is de diepste vraag die hier speelt.
Niet alleen de vraag hoe God zoiets wreeds van een vader kan vragen: je eigen kind offeren.
Maar vooral deze vraag: hoe kan God nu tegelijk zeggen, dat Hij door Izaak een nieuw volk en bevrijding zal geven. En dat Abraham nu deze zelfde zoon moet doden.
In deze geschiedenis met Abraham en Izaak staat God tegenover God.
Een belofte van God tegenover een bevel van God.
De God die door Izaak een nieuwe toekomst aan de wereld wil geven.
En de God, die nu zegt: je moet Izaak doden.
Tegelijk een mooie en een donkere kant aan God. Wie is Hij eigenlijk?
Hoe kan ik hem nu vertrouwen in een wereld vol pijn?
Een wereld met een vluchtelingenkamp met de mooie naam "Moria".

Maar ik zei u al: deze geschiedenis geeft mij wel een begin van een antwoord.
Een begin.
Veel hoop ik te gaan begrijpen als ik God ontmoeten mag van aangezicht tot aangezicht.
Als ik dat mag.
Wat zegt God over zichzelf in deze geschiedenis?

Dit.
De reis naar de berg Moria duurde drie dagen. En in al die tijd lezen we niets over God.
God zwijgt. Niets meer van zich laten horen.
Abraham heeft misschien nog wel gehoopt, gedacht, dat God onderweg zou ingrijpen. Zou spreken. Zou uitleggen. ... misschien..... Maar: niets. Stilte.
Hij loopt alleen met Izaak de berg op. Izaak draagt het hout. Zij bouwen samen een altaar.
Het hout wordt erop gelegd. Izaak gebonden.
Abraham pakt zijn mes en wil het offerdier Izaak doden voordat hij het verbrandt. Hij heft zijn mes op en pas dan klinkt Gods stem weer: "Abraham, Abraham!"
"Hier ben ik."
"Steek je hand niet uit naar de jongen en doe hem niets....."
Na drie dagen stilte. Op het allerlaatste moment.
Weet u wat daaruit blijkt? Dat God er al die tijd al was!
Hij heeft Abraham geen moment uit het oog verloren. Daarom kon Hij op het allerlaatste moment ook ingrijpen. Elke stap heeft Hij gezien. Ieder gebaar. Iedere zucht.

Dat moet u zien: God verliest u niet uit het oog! Geen moment.
Als je rondzwerft met al je vragen in de straten van de grote stad.
Als verleidingen je steeds weer laten struikelen.
Als je je man of vrouw kwijt bent. Of je kind. Als je ziek bent. Als je sterven gaat.
God verliest je geen moment uit het oog. Hij is dichterbij, dan wij dat vaak voelen.

En dan dit: de geschiedenis gaat verder.
Want de HERE zegt op het allerlaatste moment: `Abraham, stop!`.
En Abraham mag Izaak losmaken en in zijn armen sluiten.
Maar als hij opkijkt, ziet hij een ram verstrikt in een struik. Hij pakt het dier, slacht het en offert het in de plaats van zijn zoon Izaak.
Hij noemt de plaats: `De HERE zal erin voorzien`.
Hij bedoelt: de HERE zorgt zelf voor het offer.
En deze woorden van Abraham zijn een diepe profetie.
Want een paar eeuwen later wordt op de berg Moria de tempel gebouwd. Dia 11.
In 2Kronieken 3 staat dit: `Toen begon Salomo met de bouw van de tempel voor de HEER in Jeruzalem, op de berg Moria, waar zijn vader David een verschijning had gehad, op de dorsvloer van de Jebusiet Ornan, die David als bouwplaats had aangewezen`.

De tempel waar eeuwenlang de offers werden gebracht. Waar mensen bevrijd werden van hun schuld. Opnieuw mochten beginnen.

Eeuwen later komt er op de heuvel Golgotha op de berg Moria een kruis te staan **Dia 12**
en dat kruis wordt de eigen zoon van God vastgespijkerd. Zijn enige. Die Hij zo lief had.
Zijn Izaak.

Mensen bespotten hem. Geselen hem tot bloedens toe. Slaan ijzeren nagels door zijn
handen en voeten.

Maar er komt dan geen stem uit de hemel, die al die mensen met donderende stem
aanspreekt: 'Stop die messen weg. Maak mijn zoon los!'

Geen engelenleger, die met vlammeende zwaarden al die vijanden velt.

Het wordt donker op de berg Moria.

En ik kijk ademloos toe: God laat zijn eigen zoon sterven aan een vervloekt kruis.

Zijn Izaak.

Wat hij niet van Abraham vroeg, vraagt hij wel van zichzelf.

Dit was blijkbaar nodig om de satan, het kwaad in eigen persoon, de mond te snoeren.

Om mij te redden uit zijn greep. Zijn aanklacht.

De Vader gaf zijn eigen zoon over aan het kwaad en de dood, om mij daarvan te verlossen.

Zo lief heeft hij mij.

Dat is God.

Er is nog veel wat ik niet begrijp.

Ik val stil, als ik het lijden zie.

Als ik hoor, dat zelfs kinderen in het kamp "Moria" het leven loslaten. Het tekent de diepte
van hun wanhoop. Ik begrijp het. En ik kan alleen maar in mijn gebed aan God vragen om
hen niet los te laten. En om ons in het rijke Europa te helpen om hen niet los te laten.

Soms kan God tegenover God staan. Lijkt het leven zó tegenstrijdig. Het kwaad zo sterk.

De oude Prediker schreef er een heel boek over in de Bijbel.

Maar door Jezus ga ik iets zien van wie God is. Komen mijn felle vragen wat tot rust.

Krijg ik hoop.

En die hoop kleurt mijn hart.

Want de HERE zelf heeft beloofd, dat er verlossing komt. Een nieuwe wereld. Gerechtigheid.

In Openbaring 21 staat, dat er een nieuwe wereld komt. Dat God zelf bij ons zal zijn. Hij zal

dan alle tranen uit de ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen

jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.

Hij zal alle tranen uit de ogen wissen. Alle wonden helen.

Dat is de diepte van de woorden tegen Abraham: 'Abraham, nu je dit gedaan hebt, nu je
zelfs je eigen zoon aan mij wilde teruggeven, zweer ik bij mijzelf, dat ik je rijk zal zegenen en
je kinderen geven als er sterren aan de hemel staan en zandkorrels op het strand aan de
zee....'

En de HERE God trekt verder op zijn tocht door de geschiedenis op weg naar de volkomen
bevrijding van onze wereld van alle kwaad.

Ik zweer bij mijzelf.

God staat er zelf garant op. Het kruis op de berg Moria is het zegel.

We mogen blijkbaar veel van deze God verwachten.

Als ik naar de sterren kijk, dan krijg ik hoop.

Als ik naar Jezus kijk, dan krijg ik hoop.

Hij beproeft mijn vertrouwen. Elke dag.

En elke dag weer word ik door hem boven mijzelf uitgetild als een kind en ik kijk vol
verlangen vooruit.

Wat moet dat zijn, als alle tranen worden afgewist?

Amen.